

ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง

เรื่อง รับผิดชอบการจัดตั้งพรรคแรงงาน

ด้วยนายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อ พรรคแรงงาน ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๑๐/๒๕๕๗ ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๗ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมืองและรายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรคแรงงาน ดังนี้

นโยบายพรรคแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๗

ประเทศไทย เป็นประเทศที่มีภูมิประเทศที่เหมาะสมอุดมสมบูรณ์ไปด้วย ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ แม่น้ำ ทะเล ภูเขา มีพื้นที่ดินที่ราบลุ่มอันกว้างใหญ่ มีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีกษัตริย์ ทรงเป็นองค์ประมุข สร้างความสงบสุขร่มเย็นทั่วหล้า

ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ต่อมาเริ่มขยายอาชีพเป็นอุตสาหกรรม การพัฒนาประเทศหลายๆ ด้านยังไปได้ช้า ประชาชนส่วนใหญ่ยังยากจน กลุ่ม คนทำงานและประชาชนหลายสาขาอาชีพ จึงรวมตัวกันจัดตั้งพรรคแรงงาน เพื่อทำงาน ทางการเมืองมุ่งมั่นให้ประชาชนอยู่ดี กินดี ทำนุบำรุง ปกป้องรักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้คงอยู่มีความเจริญรุ่งเรืองสืบทอดชั่วลูกหลานสืบไป

๑. ด้านการศึกษา

๑. ปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะปัจจุบัน

๒. ส่งเสริมระบบการศึกษาเพื่อดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

๓. ส่งเสริมการศึกษาภาคบังคับและขยายการศึกษาภาคบังคับจนถึงปริญญาตรี

โดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน

๔. ส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียน การศึกษาด้านวิชาชีพ ให้มีความพร้อมและเหมาะสมทั่วประเทศ

๒. ด้านสังคม

๑. จัดให้มีการประกันสังคมเต็มรูปแบบและให้ครอบคลุมถึงประชาชนทั่วประเทศ

๒. จัดสร้างที่อยู่อาศัยคุณภาพดีได้มาตรฐานในราคาถูกให้พอเพียงกับประชาชน

๓. ออกกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมระบบการประกันสังคมให้ครอบคลุมประชาชนทุกสาขาอาชีพให้มีสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่ดีในเรื่อง

๓.๑ การคลอดบุตร การศึกษาของบุตร ดูแลตั้งแต่แรกเกิด

๓.๒ จัดการศึกษาเล่าเรียนจนจบปริญญาตรีโดยรัฐเป็นผู้สนับสนุนดูแล

๓.๓ จัดระบบการศึกษาพยาบาลให้แก่ประชาชนอย่างดี โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด

๓.๔ จัดให้ประชาชนทุกคนที่ปลดเกษียณอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไปที่ไม่ได้รับการสงเคราะห์จากองค์กรอื่นได้รับเงินเดือนที่เหมาะสมกับสภาวะค่าครองชีพโดยสำนักงานประกันสังคมกระทรวงแรงงานเป็นผู้ดูแลกระทรวงแรงงานและสวัสดิการ

๔. จัดสร้างระบบสาธารณสุขไปรษณีย์ขั้นพื้นฐานให้ครอบคลุมทั่วประเทศ
๕. จัดหลักประกันมาตรฐานการครองชีพขั้นต่ำของประชาชนให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้อย่างมีความสุขพอสมควร
๖. สนับสนุนชุมชนให้มีความสุขเอื้อเพื่อแผ้วถางซึ่งกันและกันส่งเสริมสังคมไทยให้รักษานับธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของบรรพบุรุษไทย
๗. ดูแลประชาชนให้มีความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน
๘. ด้านแรงงาน
  ๑. สร้างหลักประกันความมั่นคงในการทำงานโดยการ
    - ๑.๑ กำหนดอัตราโครงสร้างเงินเดือนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับค่าครองชีพและภาวะเศรษฐกิจ
    - ๑.๒ กำหนดสวัสดิการขั้นพื้นฐานให้เป็นระบบเดียวกันทั่วประเทศ
    - ๑.๓ สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ อันเป็นการเสริมสร้างระบบแรงงานสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กรลูกจ้างและองค์กรนายจ้าง
    - ๑.๔ ให้การรับรองอนุสัญญาขององค์กรแรงงานระหว่างประเทศ
    - ๑.๕ ให้ความคุ้มครองแรงงานเด็ก สตรี และผู้พิการทุพพลภาพอย่างเป็นธรรม
  ๒. สร้างงานให้เพียงพอกับประชากรในประเทศ
  ๓. จัดให้มีการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อยกระดับแรงงานไร้ฝีมือด้านต่างๆ
  ๔. ส่งเสริมให้มีการศึกษาสำหรับผู้ไร้แรงงาน
  ๕. แก้ไขกฎหมายแรงงานให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่ลูกจ้างและนายจ้าง

๖. ให้กระทรวงแรงงานเป็นองค์กรที่คอยสอดส่องดูแลให้ความช่วยเหลือแก่ลูกจ้างที่ทำงานในทุกสาขาอาชีพให้ได้รับความเป็นธรรม ได้รับสวัสดิการ ค่าจ้างที่เหมาะสม

๔. ด้านการเมือง

๑. ยึดมั่นและธำรงไว้ซึ่งระบบการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. ดำเนินการให้อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน โดยการ

๒.๑ ส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับโดยวิธีการเลือกตั้ง

๒.๒ ส่งเสริมการนำรูปแบบการปกครองแบบกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยาไปใช้กับจังหวัดอื่น ๆ ที่มีความพร้อม

๒.๓ ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระโดยไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลหรือศีลธรรมอันดีงามของประชาชน

๒.๔ ส่งเสริมการจัดตั้งรวมกลุ่มเป็นองค์กร

๒.๕ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในระบบการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตย

๒.๖ ส่งเสริมระบบพรรคการเมืองให้มีความเข้มแข็ง และมีความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

๓. ปฏิรูประบบราชการ โดยการ

๓.๑ ดำเนินการให้ข้าราชการมีจิตสำนึกในหน้าที่ ในการให้บริการประชาชน

๓.๒ ดำเนินการปราบปรามการทุจริต คอรัปชั่น การฉ้อราษฎร์บังหลวง
อย่างจริงจัง

๓.๓ สร้างค่านิยมให้มีการยกย่องคนสุจริต และประณามผู้ทุจริตอย่าง
จริงจัง

๔. ปฏิรูปกฎหมายต่างๆ ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่
เปลี่ยนแปลงไป

๕. ปฏิรูประบบการบังคับใช้กฎหมายให้มีความบริสุทธิ์และโปร่งใส

๕. ด้านการคลัง

๑. จัดระบบการจัดเก็บภาษีในระบบอัตราก้าวหน้าแต่ต้องมีความเป็นธรรม
กับประชาชน

๒. จัดสรรงบประมาณรายจ่ายของประเทศในทุกด้านให้มีความเหมาะสม
และสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

๖. ด้านการเกษตร

๑. ดำเนินการปฏิรูปที่ดินอย่างเร่งด่วน เพื่อให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินเป็น
ของตัวเอง

๒. ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของดิน รวมทั้งกำหนดเขตการใช้ดิน
ให้เหมาะสมกับธุรกิจการเกษตร

๓. จัดระบบในการพัฒนาที่ดินเสื่อมโทรมในรูปแบบของสหกรณ์

๔. พัฒนาระบบชลประทานให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมพื้นที่การเกษตร
ทั่วประเทศ

๕. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเพิ่มผลผลิตการเกษตรควบคู่กับภูมิปัญญาของท้องถิ่น
๖. ดำเนินการปรับปรุงขบวนการผลิตการตลาดแก่เกษตรกรในรูปแบบของสหกรณ์การเกษตร
๗. จัดการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ โดยการใช้เทคโนโลยีผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลรักษา
๘. ส่งเสริมระบบสหกรณ์ทุกสาขาและให้ครอบคลุมทั่วประเทศ
๘. จัดระบบการประกันราคาผลผลิตทางการเกษตรให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม
๙. ด้านอุตสาหกรรม
  ๑. ส่งเสริมอุตสาหกรรมให้มีการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ
  ๒. ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงโดยมีเงื่อนไขให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีนั้นแก่คนไทย
  ๓. พัฒนาระบบสินเชื่อเพื่อการอุตสาหกรรมให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม
  ๔. กำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการส่งออกรวมทั้งจัดซื้อที่ดินวางที่เป็นอุปสรรคในการส่งออก
  ๕. ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม
  ๖. กำหนดมาตรการขั้นเด็ดขาดต่ออุตสาหกรรมที่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม
  ๗. ปฏิรูปกฎหมายเพื่อการอุตสาหกรรมให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม
  ๘. ส่งเสริมอุตสาหกรรมโดยแยกเขตอุตสาหกรรมจำแนกตามภูมิภาคและให้สอดคล้องกับผลผลิตทางการเกษตรและแรงงาน

๘. ด้านการค้า

๑. ส่งเสริมระบบการค้าเสรี แต่ให้มีความเป็นธรรมต่อผู้บริโภค
๒. ควบคุมราคาสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตให้อยู่ในระดับเดียวกันทั่วประเทศ

ประเทศ

๓. ขจัดการผูกขาดตัดตอนทางเศรษฐกิจให้ได้ผลอย่างจริงจัง
๔. ส่งเสริมให้ใช้ระบบการค้าต่างตอบแทนในช่วงที่ประเทศประสบภาวะ

วิกฤตทางเศรษฐกิจ

๙. ด้านการทหาร

๑. ส่งเสริมระบบกองทัพให้เป็นกองทัพเพื่อประชาชน
๒. สนับสนุนให้กองทัพได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน
๓. ส่งเสริมให้กองทัพมีความทันสมัยในด้านอาวุธและเทคโนโลยี
๔. ส่งเสริมให้กองทัพได้มีศูนย์การศึกษา วิจัย ค้นคว้า พัฒนาการสร้างอาวุธ

ทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ

๑๐. ด้านการต่างประเทศ

๑. ยึดถือนโยบายต่างประเทศที่เป็นกลางและอิสระยึดมั่นในเอกราชอธิปไตย
๒. ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในแนวทางการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

๑๑. ด้านการเงิน

๑. จัดระบบบริหารสถาบันทางการเงินในประเทศให้มีประสิทธิภาพ
๒. ควบคุมการปริวรรตเงินตราให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมในการพัฒนาประเทศ

๑๒. ด้านสิทธิมนุษยชน

๑. คุ้มครองมิให้มีการกระทำ หรือละเว้นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๒. ปฏิรูปกลไกและระเบียบ แบบแผนทางกฎหมายเพื่อส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

ข้อบังคับพรรคแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๗

เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานพรรคแรงงาน ให้การดำเนินการของพรรค สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ คณะกรรมการบริหารพรรค โดยความเห็นชอบของที่ประชุมเพื่อจัดตั้งพรรคแรงงาน จึงกำหนด ข้อบังคับพรรคไว้ดังต่อไปนี้

ข้อที่ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า ข้อบังคับพรรคแรงงาน

ข้อที่ ๒ ข้อบังคับนี้มีผลบังคับใช้เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองให้การรับรองแล้ว

หมวดที่ ๑

บททั่วไป

ข้อที่ ๓ พรรคการเมืองนี้ชื่อว่า “พรรคแรงงาน” เรียกชื่อย่อว่า ร.ง. เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “LABOUR PARTY” และเรียกชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า L.P.

ข้อที่ ๔ เครื่องหมายพรรคนี้

ข้อที่ ๕ คำอธิบายเครื่องหมายพรรค

(๑) เครื่องหมายพรรคเป็นรูปช้างสีขาว หมายถึง สัญลักษณ์แห่งความหนักแน่น มั่นคง ความซื่อสัตย์ สุจริต และความบริสุทธิ์เที่ยงตรง เป็นสื่อกลางของสัมพันธภาพ อันดีระหว่างสมาชิกพรรค และประชาชน ช่อชัยพฤกษ์สีเหลือง หมายถึง ความกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของมวลสมาชิก คำว่าพรรคแรงงาน หมายถึง พรรคการเมืองของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน อันจัดตั้งขึ้นตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ตรายางเครื่องหมายพรรคสำหรับประทับรับรองเอกสารของพรรค เป็น เครื่องหมายย่อในลักษณะเดียวกันกับข้อที่ ๔ หากแต่ใช้สีเดียวล้วน และสีพื้นของ เครื่องหมายไม่มีดังภาพ

ข้อที่ ๖ สำนักงานใหญ่พรรคตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๕๘๖/๑๒๖-๑๒๘ หมู่ที่ ๒ ต.สุขุมวิท ต.บางปูใหม่ อ.เมืองสมุทรปราการ จ.สมุทรปราการ ๑๐๒๘๐ การโยกย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของพรรค ให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค โดยมีมติเห็นชอบไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรค

ข้อที่ ๗ สาขาพรรคแรงงานที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งขึ้น ณ ที่ใดให้เรียกชื่อว่า “พรรคแรงงาน สาขา.....” โดยมีชื่อของท้องถิ่นนั้นต่อท้ายด้วย

ข้อที่ ๘ อุดมการณ์และวัตถุประสงค์ของพรรคคือ

๑. พรรคแรงงาน จัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้เป็นพรรคการเมืองของปวงชนชาวไทย และจะดำเนินการทางการเมือง ตามวิถีทางแห่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๒. พรรคแรงงาน จักเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยทั้งปวงทุกหมู่เหล่า โดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา และไม่เลือกว่าปวงชนนั้นๆ จะอยู่ในองค์กรใด เว้นไว้แต่บุคคลหรือองค์กรนั้นๆ เป็นปฏิปักษ์ต่อความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๓. พรรคแรงงาน จักส่งเสริมการสร้างระบบพรรคการเมือง ให้เป็นสถาบันทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

๔. พรรคแรงงาน จักยึดมั่นและปฏิบัติตามข้อบังคับพรรค และนโยบายของพรรคด้วยวิธีการประชาธิปไตย

๕. พรรคแรงงาน จักปฏิบัติงานทางการเมือง เพื่อมุ่งมั่นที่จะรักษาผลประโยชน์ของปวงชนชาวไทย และประเทศชาติเป็นหลัก

๖. พรรคแรงงาน จักรักษาและสร้างเสริมสัมพันธไมตรีกับทุกชาติทุกประเทศในสากลโลกในลักษณะประสานประโยชน์ และอย่างมีเกียรติซึ่งกันและกัน

หมวดที่ ๒

สมาชิกภาพ

ข้อที่ ๕ สมาชิกพรรคแรงงาน ต้องเสียค่าบำรุงพรรคประจำปี ส่วนอัตราที่จะเก็บเท่าไร และเมื่อใดนั้น ให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อที่ ๑๐ บุคคลที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ มีสิทธิสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรค

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ในวันที่ยื่นใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก
- (๓) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๔) ไม่เป็นบุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้

ความสามารถ หรือบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่ถูกคุมขังโดยหมายของศาล หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๖) ไม่อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง

(๗) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต พันเพื่อนไม่สมประกอบ

(๘) เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น

ประมุข

ข้อที่ ๑๑ การสมัครเป็นสมาชิกพรรค ให้ยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ของพรรค ต่อเลขาธิการพรรคหรือต่อประธานสาขาพรรคแล้วให้เลขาธิการพรรคพิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคและเมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคอนุมัติให้รับเป็นสมาชิกได้ ผู้นั้นมีสิทธิรับบัตรประจำตัวสมาชิกพรรคไว้เป็นหลักฐานด้วย

ข้อที่ ๑๒ ถ้าคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติไม่รับผู้ใดเป็นสมาชิก ให้มีหนังสือแจ้งไปให้ผู้ยื่นทราบโดยเร็ว คำวินิจฉัยของคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือว่าถึงที่สุด

ข้อที่ ๑๓ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก กรณีลาออกต้องมีหนังสือจากสมาชิกรวมถึงพรรคและได้รับอนุมัติจากหัวหน้าพรรคแล้วเท่านั้น

(๓) ขาดคุณสมบัติตามข้อที่ ๑๐

(๔) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้ออกตามข้อที่ ๕๓ (๕)

(๕) ศาลมีคำสั่งให้ยุบเลิกพรรค

ข้อที่ ๑๔ การสิ้นสุดสมาชิกภาพตามข้อ ๑๓ (๔) ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย มติของพรรคต้องเป็นมติของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ ของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมด และการลงมติให้ลงคะแนนลับเท่านั้น แต่ถ้าผู้นั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พรรคมีมติคัดค้านว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสามของรัฐธรรมนูญ ให้ถือว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลง นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสามของรัฐธรรมนูญ สมาชิกผู้นั้นอาจเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยให้หัวหน้าพรรคส่งรายงานหรือเอกสารเกี่ยวกับการมีมติไปยังรัฐสภา และนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พรรคมีมติ

ข้อที่ ๑๕ การลาออกจากสมาชิกภาพของพรรค ให้ยื่นหนังสือเป็นหลักฐาน
ต่อเลขาธิการพรรค และมีผลเมื่อหัวหน้าพรรคลงนามรับใบลาออก

หมวดที่ ๓

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกพรรค

ข้อที่ ๑๖ สมาชิกภาพมีสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) มีสิทธิในการเสนอข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อพรรค

(๒) มีสิทธิได้รับการคัดเลือกจากพรรค ให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในนาม
ของพรรคในการเลือกตั้งทั้งปวง ที่ราษฎรเป็นผู้ใช้สิทธิ

(๓) มีสิทธิได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นผู้ปฏิบัติงาน คณะทำงาน หรือ
กรรมการสาขาพรรค กรรมการหรืออนุกรรมการในคณะต่างๆ หรือกรรมการบริหาร
พรรค ตลอดจนถึงที่ปรึกษาพรรค

(๔) สิทธิอื่น ๆ ตามที่กรรมการบริหารพรรคจะพิจารณาเป็นกรณีไป

(๕) ถ้าสมาชิกพรรคตามสัดส่วนดังต่อไปนี้

(๕.๑) สมาชิกพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้นมีจำนวน
ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมด หรือ

(๕.๒) กรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวน
คณะกรรมการบริหารพรรค หรือ

(๕.๓) สมาชิกของพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าคนเห็นวามดีหรือ
ข้อบังคับพรรคในเรื่องใดจะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎร หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์ประมุข มีสิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า มติหรือข้อบังคับดังกล่าวขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์ประมุขให้มติหรือข้อบังคับนั้นเป็นอันยกเลิกไป

ข้อที่ ๑๗ สมาชิกพรรคมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ร่วมรับผิดชอบต่อเสถียรภาพของพรรค และให้ความร่วมมือในกิจกรรมของพรรคด้วยจิตสำนึก ในอุดมคติของพรรคในฐานะเป็นเจ้าของพรรคร่วมกัน
- (๒) สนับสนุนสมาชิกพรรค ผู้ที่พรรคได้พิจารณาส่งลงสมัครรับเลือกตั้งในทุกระดับ และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของพรรคด้วยความเต็มใจและบริสุทธิ์ใจ เพื่อความก้าวหน้าของพรรค
- (๓) ยึดมั่นและปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของพรรคโดยเคร่งครัด
- (๔) ต้องชำระค่าบำรุงตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

หมวดที่ ๔

ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิก

ข้อที่ ๑๘ ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิกพรรคมีดังนี้

- (๑) พรรคจะจัดส่งเสริมสภาพของสมาชิกพรรคให้มีสมรรถภาพต่อการดำรงชีวิตของตนเองและครอบครัว

(๒) พรรคจะดำเนินการทางการเมืองอย่างจริงจัง เพื่อให้พรรคได้ก้าวหน้าเข้าไปสู่การมีบทบาททางการเมือง และเข้าสู่การบริหารประเทศเพื่อความเจริญ และสันติสุขของปวงชนชาวไทย

(๓) พรรคจะช่วยสนับสนุนส่งเสริมเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตให้แก่สมาชิกพรรค ด้วยการให้ความรู้ในวิชาชีพต่างๆ ตามความเหมาะสมและตามฐานานุกรม

(๔) พรรคมีหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ และให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกพรรคที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมตามกรอบแห่งกฎหมายและข้อบังคับพรรค

(๕) พรรคจะส่งเสริมให้การอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพบุคคลให้ดียิ่งขึ้น

หมวดที่ ๕

การให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป

ข้อที่ ๑๕ เพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป อันจะส่งผลให้การปกครองระบอบประชาธิปไตย บนวิถีทางรัฐสภา อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นที่ศรัทธา และเชื่อมั่นต่อปวงชนชาวไทย พรรคจึงได้กำหนดแนวทางการให้ความรู้ทางการเมือง แก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป ดังต่อไปนี้

(๑) พรรคจะจัดเตรียมบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาชีพ เพื่อฝึกอบรมให้แก่สมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไป

(๒) พรรคจะรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม เพื่อกระตุ้นเตือนให้สมาชิกและประชาชนโดยทั่วไป เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากยิ่งขึ้น

(๓) พรรคจะส่งเสริมและสนับสนุนการรวมตัวกันในรูปของชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิ การจัดการดูแลและรักษาทรัพยากรท้องถิ่น ตลอดจนปลูกฝังสิทธิทางการเมืองที่พึงมี

(๔) พรรคจะส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มกันของสมาชิกในแต่ละสาขาวิชาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองร่วมกับบุคลากรของพรรคโดยสม่ำเสมอ

(๕) พรรคจะเผยแพร่ความรู้ทางการเมือง หรือการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง

(๖) พรรคจะส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนทั่วไปได้เข้าชมหรือเข้าฟังการอภิปราย หรือบรรยายทางการเมือง

หมวดที่ ๖

วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิกพรรค

ข้อที่ ๒๐ เพื่อให้สมาชิกพรรคร่วมกันสร้างพรรคแรงงาน ให้เป็นพรรคการเมืองที่มีคุณภาพเป็นที่ศรัทธา และไว้วางใจของปวงชนชาวไทยโดยทั่วหน้ากัน จึงกำหนดวินัยที่เป็นข้อปฏิบัติอันควรและไม่อันควรไว้ดังต่อไปนี้

(๑) สมาชิกพรรคต้องยึดมั่นในอุดมการณ์ของพรรค และไม่ฝักใฝินต่อระเบียบและข้อบังคับพรรค มติของคณะกรรมการบริหารพรรค รวมทั้งคำสั่งและประกาศของพรรคอย่างจริงจัง

(๒) ไม่ใช่ความเป็นสมาชิกพรรคไปแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว หรือเพื่อบุคคลอื่นโดยขัดต่อกฎหมาย

(๓) สมาชิกพรรคต้องไม่โจมตีหรือวิพากษ์วิจารณ์สมาชิกพรรคหรือองค์กรของพรรคต่อบุคคลภายนอกในทางเสียหาย

(๔) สมาชิกพรรคต้องไม่ปกปิดความผิดและไม่ละเลยต่อการแจ้งความผิดของสมาชิกพรรคที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของพรรค ทั้งนี้ต้องรีบแจ้งให้คณะกรรมการบริหารพรรคได้รับทราบทันที

(๕) สมาชิกพรรคต้องไม่ฝ่าฝืนกฎหมายหรือผิดศีลธรรมอันเป็นที่ครหาของบุคคลและวงการทั่วไป

(๖) ผู้ปฏิบัติงานของพรรคไม่พึงนำความลับของพรรคที่ได้มีมติไว้ไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่นแม้จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรคก็ตาม

(๗) ในการดำเนินรัฐสภาสมาชิกต้องปฏิบัติตามมติของพรรคที่ได้มีมติไว้ข้อที่ ๒๑ เพื่อเป็นการเสริมสร้างและจรรโลงระบบพรรคการเมืองและทำให้การเมืองมีคุณธรรมสมาชิกควรได้ยึดถือและปฏิบัติตามจรรยาบรรณการเมืองดังต่อไปนี้

(๑) มีความสำนึกในการเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

(๒) มีการประพฤติและดำรงชีพด้วยการมีคุณธรรมและอยู่ในกรอบแห่งกฎหมาย

(๓) ต้องศึกษาและทำความเข้าใจในเอกสารนโยบายพรรคและข้อบังคับพรรค

(๔) มีความกระตือรือร้นในการสร้างองค์กรพรรค ให้เติบโตใหญ่ด้วยการเชิญชวนบุคคลอื่นเข้าเป็นสมาชิกพรรค

(๕) มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่องานตามที่ได้รับมอบหมายจากพรรคอย่างจริงจัง

(๖) ยอมรับการปรับปรุง เพื่อก่อให้เกิดความสามัคคี และมีประสิทธิภาพของพรรค

(๗) ปฏิบัติงานเป็นพลเมืองที่ดีของบ้านเมือง

หมวด ๗

คณะกรรมการบริหารพรรคและที่ปรึกษาพรรค

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อที่ ๒๒ ให้มีกรรมการคณะหนึ่ง เป็นคณะกรรมการบริหารพรรค ซึ่งเป็นองค์หลักในการบริหารพรรค โดยเลือกตั้งจากสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ ซึ่งอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์จำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าคนแต่ไม่เกินสี่สิบห้าคนประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าพรรค
- (๒) รองหัวหน้าพรรค
- (๓) เลขาธิการพรรค
- (๔) รองเลขาธิการพรรค
- (๕) เภรัญญาพรรค
- (๖) โฆษกพรรค
- (๗) กรรมการอื่นๆ

ข้อที่ ๒๓ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่ตามลำดับ ดังนี้

- (๑) เลือกตั้งหัวหน้าพรรคหนึ่งคน ในการเสนอชื่อผู้เป็นหัวหน้าพรรคต่อที่ประชุมใหญ่ ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๒๐ คน

(๒) ให้ที่ประชุมใหญ่กำหนดจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคตามข้อที่ ๒๓ พรรคหนึ่ง

(๓) ให้หัวหน้าพรรคที่ได้เลือกตั้งใหม่ เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรให้เป็น กรรมการบริหารพรรค ในตำแหน่งต่างๆ ต่อที่ประชุมใหญ่ โดยคำนึงถึงความอาวุโสทางการเมือง ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความเหมาะสม และเสียสละ ให้กับพรรคจำนวนกึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรค ซึ่งที่ประชุมใหญ่ ได้กำหนดตาม (๒)

ในกรณีที่จำนวนกึ่งหนึ่งดังกล่าวข้างต้นเห็นจำนวนที่มีเศษให้หัวหน้าพรรค เป็นผู้เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรให้เป็นกรรมการบริหารพรรคเพิ่มอีกหนึ่งคน เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติ

(๔) ให้สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมใหญ่เป็นผู้เสนอชื่อเพื่อให้ผู้ที่ประชุมใหญ่ เลือกกรรมการบริหารพรรคในส่วนที่เหลือจนครบจำนวนตามที่ประชุมใหญ่กำหนด ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารตาม (๔) พึงคำนึงถึงการให้ผู้แทนจากภาคต่างๆ โดยทั่วถึงกันผู้ถูกเสนอชื่อเป็นกรรมการบริหารพรรคไม่จำเป็นต้องอยู่ที่ประชุมใหญ่ก็ได้ แต่ผู้เสนอชื่อกับผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ที่ประชุมใหญ่

ข้อที่ ๒๔ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี หรือ จนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่

ข้อที่ ๒๕ กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่ง

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากการเป็นสมาชิก

(๔) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) จงใจหรือเจตนาละเลยการแสดงรายการบัญชีทรัพย์สิน หนี้สินต่อราชการ

(๖) ขาดการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคติดต่อกันเกินสามครั้ง

(๗) ที่ประชุมใหญ่พรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ขององค์ประชุมให้ออก

(๘) เมื่อมีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ตามข้อ ๒๔

(๙) เมื่อหัวหน้าพรรคลาออกให้ถือว่าความเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคสิ้นสุดทั้งคณะ

(๑๐) ตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงสองในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดถือว่าหมดสภาพทั้งคณะ รวมทั้งหัวหน้าพรรคด้วย

เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทนจนครบวาระของผู้ที่พ้นตำแหน่ง

แต่ถ้าตำแหน่งที่ว่างลงนั้นเป็นตำแหน่งหัวหน้าพรรค ตาม (๑) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทนและให้มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันที่ตำแหน่งหัวหน้าพรรคว่างลง เว้นแต่อายุตำแหน่งหัวหน้าพรรคเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ในกรณีตำแหน่งหัวหน้าพรรคว่างลงตาม (๒) (๕) (๑๐) ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้น ทำหน้าที่แทน และให้มีอำนาจในการเรียกประชุมใหญ่ เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ ภายในสามสิบวัน

หากเกิดกรณีอื่นอันเป็นเหตุให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่ง
ทั้งคณะ หรือครบวาระ และนอกเหนือที่กำหนดในข้างต้นให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจ
เรียกประชุมใหญ่ เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายใน
สี่สิบห้าวัน

ในกรณีที่มีเหตุให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะให้
คณะกรรมการบริหารที่พ้นจากตำแหน่ง อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า
นายทะเบียนพรรคการเมืองจะยอมรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรค
ชุดใหม่

ข้อที่ ๒๖ คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจการของพรรคให้เป็นไปตามนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค
และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค

(๒) ออกกฎระเบียบและจัดตั้งหน่วยงานต่างๆ เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม
นโยบายพรรค และข้อบังคับพรรค

(๓) กำหนดวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรค เพื่อส่งเข้าสมัครรับการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาท้องถิ่น ตลอดจนการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

(๔) พิจารณาจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรในส่วนของพรรค และของผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค โดยไม่เกิน
วงเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือนายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดดังนี้

(๔.๑) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบบัญชีรายชื่อ โดยจัดสรรเป็นจำนวนรวม ซึ่งพิจารณาตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้ง
ที่พรรคยื่นเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๔.๒) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยจัดสรรให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคเป็นรายบุคคล

(๕) ควบคุมไม่ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เกินกว่าวงเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง

(๖) ดำเนินการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๗) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหรือถอดถอนคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรค คณะผู้บริหารพรรค คณะที่ปรึกษาพรรค คณะกรรมการต่างๆ ของพรรค คณะกรรมการรัฐสภาของพรรค คณะกรรมการประสานงาน และคณะอนุกรรมการต่างๆ ของพรรค

(๘) อนุมัติและยุบเลิกการจัดตั้งสาขาพรรค และองค์กรเสริมสร้างพรรค

(๙) อำนวยความสะดวก และกระทำการหรือสั่งการใดๆ เพื่อให้การดำเนินงานของพรรคเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของพรรค

(๑๐) กำหนดให้มีการประชุมใหญ่พรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และรายงานกิจการด้านต่างๆ ต่อที่ประชุมใหญ่พรรค

(๑๑) จัดหาทุนและดูแลทรัพย์สินต่างๆ ตลอดจนบริหารการเงินและทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดของพรรคและสาขาพรรค

(๑๒) พิจารณารับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกพรรค และพิจารณาลงโทษสมาชิกพรรค

(๑๓) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ปฏิบัติงานของพรรคในกิจกรรมต่างๆ ของพรรค และคณะทำงานเฉพาะกิจทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

(๑๔) จัดตั้งแผนกต่างๆ ของพรรคตามสมควร เพื่อดำเนินการตามนโยบายของพรรค และให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างประจำพรรค หรือชั่วคราว

(๑๕) แต่งตั้งหรือถอดถอนนายทะเบียนพรรค ผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่พรรค รองโฆษก

(๑๖) กำหนดอำนาจหน้าที่ในกรรมการบริหารพรรค และผู้ปฏิบัติงานของพรรค

(๑๗) อำนาจหน้าที่อื่นที่คณะกรรมการพรรคเห็นสมควร ซึ่งไม่ขัดต่อกฎหมาย และกฎระเบียบข้อบังคับพรรค

ข้อที่ ๒๗ กรรมการบริหารพรรคแต่ละตำแหน่งมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) หัวหน้าพรรค

(๑.๑) เป็นผู้แทนของพรรคตามกฎหมายและเป็นผู้รับผิดชอบในกิจการทั้งปวงของพรรค

(๑.๒) เป็นประธานคณะกรรมการบริหารพรรค และเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ตลอดจนการดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

(๑.๓) เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่ของพรรคตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค และเป็นประธานของที่ประชุมใหญ่พรรค ตลอดจนดำเนินการประชุม

(๑.๔) เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่ระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรค กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคและเป็นประธานของที่ประชุมตลอดจนเป็นผู้ดำเนินการประชุมดังกล่าว

(๑.๕) เป็นผู้ลงนามประกาศนโยบายของพรรค ข้อบังคับพรรค กฎระเบียบมติของพรรค และคำสั่งพรรค

(๑.๖) มีสิทธิยับยั้งมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค คณะกรรมการบริหารของพรรค หรือคณะกรรมการอื่นๆ เพื่อขอให้มีการทบทวนมติในกรณีที่มีความจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามวัน ซึ่งหากพ้นกำหนดดังกล่าวให้ถือว่ามติของที่ประชุมนั้นมีผลใช้บังคับ

(๑.๗) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมืองให้อำนาจปฏิบัติการในนามของพรรคได้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้น และให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติพรรค

(๒) รองหัวหน้าพรรค มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่หัวหน้าพรรค หรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๓) เลขานุการพรรค

(๓.๑) เป็นผู้ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย และให้รับผิดชอบโดยตรงจากหัวหน้าพรรค หรือรองหัวหน้าพรรคในกิจการที่หัวหน้าพรรคมอบหมายให้ปฏิบัติ

(๓.๒) เป็นผู้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และต่อที่ประชุมใหญ่พรรค

(๓.๓) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคและที่ประชุมใหญ่พรรค

(๓.๔) เป็นผู้กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานใหญ่พรรค

(๔) รองเลขาธิการพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามที่เลขาธิการพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๕) เภรัญญิก มีหน้าที่ในการควบคุม รายรับ-รายจ่ายเงิน บัญชีทรัพย์สินหนี้สินและงบการเงินของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

(๖) โฆษกพรรค มีหน้าที่

(๖.๑) แดงมคติที่ประชุมของพรรคและแถลงกิจการต่างๆ ของพรรค

(๖.๒) ประชาสัมพันธ์งานของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๗) กรรมการอื่นๆ มีอำนาจหน้าที่ตามที่หัวหน้าพรรค หรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

ส่วนที่ ๒

คณะที่ปรึกษาพรรค

ข้อที่ ๒๘ ให้มีคณะที่ปรึกษาพรรค คณะหนึ่งมีจำนวนตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคจะเห็นสมควร คณะที่ปรึกษานี้ประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค ผู้อาวุโสของพรรค ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีประสบการณ์ในสาขาวิชาต่างๆ และผู้มีอุปการคุณสนับสนุนทางด้านกิจกรรมของพรรค

ข้อที่ ๒๕ คณะที่ปรึกษาพรรคมีอายุอยู่ในตำแหน่งตามวาระเช่นเดียวกับ คณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรม

ข้อที่ ๓๐ คณะที่ปรึกษาพรรคมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) คณะที่ปรึกษาพรรค จะรับเชิญให้เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการบริหาร พรรค แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ได้รับการร้องขอจากที่ประชุม

(๒) คณะที่ปรึกษาเสนอแนวความคิดเห็นต่อหัวหน้าพรรค หรือกรรมการ บริหารพรรคได้ทุกโอกาส

(๓) การเสนอความคิดเห็นหรือการให้คำปรึกษาใดๆ เป็นการกระทำเพื่อ อุดมการณ์ และบรรลุนโยบายของพรรค

(๔) คณะที่ปรึกษาจะจัดให้มีการประชุมหารือภายในพรรคย่อมกระทำได้ ภายใต้อการสนับสนุนจากพรรค โดยหัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรคจะต้องได้ รับทราบด้วย

หมวดที่ ๘

องค์กรปฏิบัติงานของพรรค

ส่วนที่ ๑

คณะผู้บริหารพรรค

ข้อที่ ๓๑ คณะผู้บริหารพรรค

(๑) ให้คณะผู้บริหารพรรคเป็นองค์กรหลักในการดำเนินกิจกรรมของพรรค

(๒) หัวหน้าพรรค แต่งตั้งคณะกรรมการพรรคจากกรรมการบริหารพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค มีจำนวนไม่เกิน ๑๕ คน ประกอบด้วย

- (๒.๑) หัวหน้าพรรค
- (๒.๒) รองหัวหน้าพรรค
- (๒.๓) เลขานุการพรรค
- (๒.๔) รองเลขานุการพรรค
- (๒.๕) กรรมการอื่นๆ

ทั้งนี้หัวหน้าพรรคอาจเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล และตำแหน่งได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรค

(๓) คณะผู้บริหารมีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรม

ข้อที่ ๓๒ คณะผู้บริหารพรรคมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) เป็นองค์กรหลักในการทำงานประจำ ในนามของคณะกรรมการบริหารพรรค ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๒) ควบคุมและกำกับดูแลให้กิจกรรมต่างๆ ของพรรคได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทั้งงานประจำ และมติของพรรคที่ได้มีมติไว้

(๓) เสนอรายงานในปัญหาทั้งปวงต่อคณะกรรมการบริหารพรรค เพื่อดำเนินการต่อไป

(๔) ประสานงานกับสมาชิกพรรค กลุ่มการเมืองหรือองค์กรทางการเมืองต่างๆ

(๕) ออกระเบียบและกำหนดแนวทางการบริหารงานของพรรค ตลอดจนแนวทางระเบียบด้านการคลัง และทรัพย์สินของพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการธิการของพรรค

ข้อที่ ๓๓ ให้มีคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรคในด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคม วัฒนธรรม การทหาร การต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการแต่ละฝ่ายอาจแยกย่อยเป็นฝ่ายต่างๆ ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับโครงสร้างของรัฐ และระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

ข้อที่ ๓๔ การจัดตั้งคณะกรรมการของพรรค

(๑) ให้คณะกรรมการบริหารพรรค ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรค

(๒) คณะกรรมการแต่ละคณะประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการ รองประธานไม่เกินสามคน และเลขานุการหนึ่งคน นอกจากนั้นแต่ละคณะอาจจัดหา ผู้ปฏิบัติงานเพิ่มเติมได้อีกตามความเหมาะสม

(๓) คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ มีวาระอยู่ในตำแหน่งต่างๆ เท่ากับวาระของคณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรม

ข้อที่ ๓๕ คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรคมีหน้าที่ดังนี้

(๑) พิจารณานั้นๆ ต่อคณะกรรมการบริหารพรรค

(๒) ศึกษาและพิจารณาตลอดจนติดตามการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล เตรียมการในการเสนอข้อคิดเห็นนั้น ต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ต่อสาธารณชน หรือต่อรัฐสภา และรัฐบาลตามโอกาสและความเหมาะสม

(๓) เป็นองค์กรจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้แก่สมาชิกและสาธารณชน
ในนามของพรรค

ข้อที่ ๓๖ เอกสารข้อความที่เกิดจากคณะกรรมการของพรรคให้ถือเป็น
สิทธิของพรรค ผู้ใดจะนำไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวโดยมิได้รับการยินยอมจากพรรคแล้ว
ย่อมผิดข้อบังคับพรรคอย่างร้ายแรง

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการรัฐสภาของพรรค

ข้อที่ ๓๗ คณะกรรมการรัฐสภาของพรรคแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริหาร
พรรค

ประธานคณะกรรมการเป็นผู้เลือกกรรมการตามความจำเป็นและเหมาะสม
แก่สภาวะ และขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรค คณะกรรมการรัฐสภา
ของพรรคมีอายุอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ลาออก
หรือถึงแก่กรรม

ข้อที่ ๓๘ ให้คณะกรรมการรัฐสภาของพรรคมีหน้าที่ดังนี้

(๑) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ญัตติ กระทำ ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ของพรรค ก่อนเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรค สภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภา

(๒) ประสานงานกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรครวมทั้งประสานงาน
ต่างๆ ในกิจการรัฐสภา ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๓) รวบรวมเอกสารต่างๆ จากรัฐสภาเพื่อการศึกษาและติดตามบทบาท
ของรัฐสภาให้ทันกับสถานการณ์ทางการเมือง

ส่วนที่ ๕

สำนักงานใหญ่พรรค

ข้อที่ ๓๕ สำนักงานใหญ่พรรคเป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติงานต่างๆของพรรค อยู่ในการกำกับ ดูแลของเลขาธิการพรรค โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่พรรคและผู้ช่วยสามคนเป็นผู้รับผิดชอบ

ข้อที่ ๔๐ สำนักงานใหญ่พรรคประกอบด้วยหน่วยงานดังนี้

(๑) ฝ่ายบริหารมีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

(๑.๑) การเงินและการบัญชี

(๑.๑.๑) จัดทำงบประมาณประจำปีของพรรค

(๑.๑.๒) จัดกิจกรรมหาทุน

(๑.๑.๓) จัดทำบัญชีรับ-จ่ายพรรค

(๑.๑.๔) จัดทำงบการเงินตามพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

(๑.๒) งานประชาสัมพันธ์

(๑.๒.๑) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างภาพพจน์ที่ดีของพรรค

(๑.๒.๒) เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างมวลสมาชิก

(๑.๒.๓) รับเรื่องราวร้องทุกข์และติดตามผล

(๑.๒.๔) จัดทำแผนประชาสัมพันธ์พรรคทั้งในยามปกติ

และในการรณรงค์หาเสียง

(๑.๓) งานธุรการ

(๑.๓.๑) บริการในการจัดพิมพ์ รับ-ส่งเอกสาร

(๑.๓.๒) อำนวยความสะดวกในกิจการประชุมพรรค

(๑.๓.๓) จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน

(๑.๓.๔) ดูแลความสะอาดเรียบร้อยและความปลอดภัยของ

สำนักงาน

(๒) ฝ่ายการเมืองมีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

(๒.๑) งานสมาชิก

(๒.๑.๑) รับสมัครสมาชิก ทำบัตร จัดเก็บทะเบียนประวัติ

(๒.๑.๒) จัดตั้งสาขาพรรค หรือองค์กรเสริมสร้างพรรค

(๒.๒) งานกิจการสภา

(๒.๒.๑) รวบรวมเรื่องจากการประชุมสภาฯ รัฐสภา และ

กรรมธิการ

(๒.๒.๒) ติดตามวาระการประชุมสภาฯ รัฐสภา และผล

การประชุมสภาฯ หรือรัฐสภา

(๒.๒.๓) จัดทำเอกสารกับคณะกรรมการของพรรค และ

กรรมการรัฐสภาของพรรค

(๒.๓) งานประสาน

(๒.๓.๑) ประสานงานสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการบริหารพรรค ผู้บริหารพรรค กรรมการพรรค กรรมการต่างๆ ตลอดจนสมาชิกพรรค

(๒.๓.๒) เตรียมเอกสารต่างๆ เพื่อตอบโต้ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

(๓) ฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

(๓.๑) งานนโยบายและแผน

(๓.๑.๑) จัดการประชุมสัมมนาทุกระดับของพรรค

(๓.๑.๒) จัดทำบันทึกและรายงานการประชุม

(๓.๑.๓) ประสานงานส่วนราชการและพรรคการเมืองอื่น ๆ

ตลอดจนองค์กรเอกชน

(๓.๑.๔) จัดทำแผนงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการพัฒนา

ท้องถิ่น

(๓.๒) งานกฎหมาย

(๓.๒.๑) ร่างกฎหมาย ญัตติ หรือกระทู้

(๓.๒.๒) ติดตามดำเนินการ การยกร่างกฎหมายต่าง ๆ

(๓.๒.๓) งานบริการด้านกฎหมาย

(๓.๒.๔) ให้คำแนะนำทางกฎหมาย

(๓.๓) งานข้อมูล

(๓.๓.๑) เตรียมข้อมูลอภิปรายให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
กรรมการบริหารพรรค ผู้บริหารพรรค กรรมการพรรค กรรมการต่างๆ ตลอดจน
สมาชิกพรรค

(๓.๓.๒) จัดทำเอกสารวิชาการต่างๆ

(๓.๓.๓) จัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน

(๓.๓.๔) จัดหาห้องสมุดการเมือง

(๓.๓.๕) จัดระบบบริการข้อมูลแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกพรรคและประชาชนโดยทั่วไปด้วยความรวดเร็ว หน่วยงานดังกล่าวข้างต้น เลขานุการพรรคอาจเสนอให้มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นของงาน ที่เข้ามาสู่พรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

ส่วนที่ ๕

สำนักงานสาขาพรรค

ข้อที่ ๔๑ ให้มีสำนักงานสาขาพรรคเป็นหน่วยงานในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของพรรคในท้องที่ที่พรรคได้จัดตั้ง โดยอยู่ในการกำกับดูแลของหัวหน้าสำนักงาน สาขาพรรคตามความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อที่ ๔๒ สำนักงานสาขาพรรค มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

(๑) งานการเงินและการบัญชี

(๑.๑) จัดทำบัญชี รับ-จ่าย ของสาขาพรรค

(๑.๒) จัดทำงบประมาณประจำปีสาขาพรรค

(๑.๓) จัดทำงบการเงินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยพรรคการเมือง

(๒) งานประชาสัมพันธ์

(๒.๑) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจการของสาขาพรรค และความรู้
ทางการเมืองแก่ประชาชนในท้องถิ่น

(๒.๒) รับเรื่องราวร้องทุกข์และติดตามผล

(๒.๓) จัดทำโครงการและแผนงานในการดำเนินกิจการของสาขาพรรค

(๓) งานสมาชิก

(๓.๑) รับสมัครสมาชิกพรรค

(๓.๒) จัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคในท้องที่ไว้เป็นเบื้องต้น

(๓.๓) ประสานงานกับสำนักงานใหญ่พรรคและสมาชิกพรรค เพื่อ

การดำเนินการกิจกรรมของพรรค

(๔) งานธุรการ

(๔.๑) จัดหาวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงาน

(๔.๒) ดูแลความสะอาดเรียบร้อยและความปลอดภัยสำนักงาน

(๔.๓) บริการจัดพิมพ์ รับ-ส่ง เอกสาร

หมวดที่ ๕

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิก เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง
เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ และแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ข้อที่ ๔๓ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปในแต่ละครั้ง ให้
คณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไปจำนวน
ไม่น้อยกว่าห้าคน เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกสมาชิกพรรคที่เหมาะสมและมีคุณสมบัติ
ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อส่งเข้าสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชี
รายชื่อ และแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ครบตามจำนวนที่กฎหมายได้กำหนดไว้

ข้อที่ ๔๔ ในการพิจารณาคัดเลือกสมาชิกพรรค เพื่อส่งลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามของพรรคทั้งแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยมีหลักเกณฑ์วิธีการดังนี้

(๑) ให้สำนักงานใหญ่ของพรรค มีหน้าที่ในการรับสมัครสมาชิกพรรค ผู้ที่ประสงค์จะลงสมัครรับการเลือกตั้งในแบบบัญชีรายชื่อ หรือแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไปพิจารณาคัดเลือก

(๒) ให้คณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไป พิจารณาคัดเลือกสมาชิกพรรค ซึ่งเป็นคนที่มีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมาย มีความรู้ความสามารถ เพื่อส่งสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามของพรรค

ข้อที่ ๔๕ การตัดสินใจของคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไป ที่คัดเลือกบุคคลลงสมัครรับเลือกตั้งให้ถือเป็นที่สุด เว้นแต่คณะกรรมการบริหารพรรคจะได้มีมติเป็นอย่างอื่น ก็ให้ถือเอาตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคได้มีมติ

ข้อที่ ๔๖ สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาตามที่เห็นสมควร

ข้อที่ ๔๗ ในการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้คณะกรรมการสาขาประจำเขต หรือประจำท้องที่และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคที่ได้รับเลือกตั้งในท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณา แล้วแจ้งให้คณะกรรมการบริหารพรรคทราบและพิจารณาต่อไป ในกรณีที่ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่มีการจัดตั้งสาขาในท้องถิ่นนั้น ให้คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

หมวดที่ ๑๐

การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาท้องถิ่น

ข้อที่ ๔๘ ภายหลังจากเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปในแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าพรรคเรียกประชุมบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค ในโอกาสแรก ที่สามารถกระทำได้ก่อนการเปิดประชุมรัฐสภาครั้งแรก เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านรัฐสภา

ข้อที่ ๔๙ การเสนอหรือรับรองร่างพระราชบัญญัติ หรือการเสนอกฎที่ เรื่องใดๆ ที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือนโยบายพรรคและข้อบังคับพรรค ตลอดจน การอภิปรายลงมติในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภาให้เป็นไปตามมติ ซึ่ง ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคได้มีมติไว้

คณะกรรมการบริหารพรรคอันมีมติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค ดำเนินการอย่างไร อย่างหนึ่งก็ได้ เว้นแต่มตินั้นจะขัดหรือแย้งกับข้อบังคับพรรค หรือหลักการพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข

ข้อที่ ๕๐ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือองค์กรปกครอง อื่นๆ ซึ่งประชาชนเป็นผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งให้ใช้ข้อบังคับพรรคหมวดนี้โดยอนุโลม

หมวดที่ ๑๑

แผนและกำหนดเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง

ข้อที่ ๕๑ แผนและกำหนดระยะเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองใน ท้องถิ่นใด หรือเขตเลือกตั้งใดให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารพรรค

เป็นผู้พิจารณาอนุมัติจัดตั้ง ตามความประสงค์ของสมาชิกในท้องที่หรือเขตเลือกตั้งนั้น ๆ ตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป แต่ทั้งนี้วาระแรกต้องไม่น้อยกว่าภาคหนึ่งสาขาภายในระยะเวลาที่กำหนดในกฎหมาย

ข้อที่ ๕๒ การดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคในท้องที่ใด หรือเขตเลือกตั้งใด ให้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

(๑) ในขั้นแรก ให้มีการดำเนินการจัดตั้งเป็นศูนย์ประสานงานพรรคประจำท้องที่หรือเขตหรือเขตเลือกตั้งนั้น ๆ ก่อน จนกว่าจะครบหนึ่งปีจึงสามารถขออนุญาตต่อคณะกรรมการบริหารพรรคจัดตั้งเป็นสาขาพรรค

(๒) ในกรณีการดำเนินการตามข้อ (๑) มีความจำเป็นหรือคณะกรรมการบริหารพรรคได้พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ดำเนินการขอจัดตั้งในท้องที่หรือเขตเลือกตั้งนั้น มีความพร้อมและเหมาะสมคณะกรรมการบริหารพรรคอาจจะอนุมัติจัดตั้งเป็นสาขาพรรคเลยก็ได้

ข้อที่ ๕๓ เมื่อดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคในระยะแรกได้ครบภาคไม่น้อยกว่าหนึ่งสาขาแล้วการดำเนินการจัดตั้งต่อไปให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อที่ ๕๔ เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคได้อนุมัติให้ท้องที่ใดหรือเขตเลือกตั้งใดจัดตั้งสาขาพรรคได้ ให้มีหนังสือแจ้งต่อตัวแทนของสาขาพรรคนั้น เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค เป็นครั้งแรกภายในหกสิบวัน และเมื่อสาขาพรรคได้เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคแล้ว ให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ข้อที่ ๕๕ ให้มีคณะกรรมการสาขาพรรคคณะหนึ่งซึ่งเลือกตั้งจากสมาชิกในสาขาพรรคนั้นจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน โดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเป็นผู้ดำเนินการซึ่งประกอบด้วย

- (๑) ประธานสาขาพรรค
- (๒) รองประธานสาขาพรรค
- (๓) เลขานุการสาขาพรรค
- (๔) รองเลขานุการสาขาพรรค
- (๕) เภรัญญาสาขาพรรค
- (๖) โฆษกสาขาพรรค
- (๗) กรรมการอื่นๆ

กรรมการสาขาพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี แต่เมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วมีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการได้อีก

ข้อที่ ๕๖ ในการเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรคให้เลือกตั้งประธานเป็นลำดับแรกแล้วเลือกรองประธานหนึ่งคนและกรรมการสาขาพรรคอื่นๆ อีกห้าคน

การเสนอชื่อบุคคลที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรคจะต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

ข้อที่ ๕๗ ให้ประธานสาขาพรรคเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค ข้อที่ ๕๕ (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗)

คณะกรรมการสาขาพรรคอาจกำหนดตำแหน่งอื่นใดเพิ่มเติมก็ได้ แล้วให้ประธานสาขาพรรคแต่งตั้งกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งตามข้อที่ ๕๕ (๗) ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนด

ข้อที่ ๕๘ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่ได้รับเลือกตั้งตามข้อที่ ๕๕ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามนโยบายข้อบังคับพรรค และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

(๒) เผยแพร่นโยบายกิจกรรมของพรรค และจัดหาสมาชิกพรรคเพิ่มเติม

(๓) จัดให้มีทะเบียนสมาชิกในเขตท้องที่ไว้เป็นเบื้องต้น

(๔) จัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย และงบการเงินของสาขาพรรคเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

(๕) จัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกสาขาพรรคและประชาชนโดยทั่วไป

(๖) เสนอแนะข้อขัดแย้งและแนวทางแก้ไขที่สาขาพรรคได้ประสบปัญหาต่อพรรคเพื่อพิจารณา

(๗) เสนอชื่อบุคคลที่จะเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นอื่นๆ ตามกฎหมายในเขตสาขาพรรคนั้น ๆ

(๘) จัดทำแผนงานและโครงการและรายงานผลการบริหารงานของสาขาพรรคเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อที่ ๕๙ คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ครบวาระ

(๔) ขาดคุณสมบัติการเป็นสมาชิก ตามข้อที่ ๑๐

(๕) ตำแหน่งกรรมการสาขาว่างลงสองในสามของคณะกรรมการทั้งหมด

(๖) คณะกรรมการบริหารพรรคสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

(๗) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

เมื่อมีเหตุให้คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะให้ประธานสาขาพรรคหรือรองประธานสาขาพรรคเป็นผู้ทำหน้าที่แทนในกรณีที่ประธานสาขาพรรคไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน

ในกรณีที่มิเหตุให้คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่พ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่านายทะเบียนพรรคการเมืองจะยอมรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่

ข้อที่ ๖๐ ให้ประธานสาขาพรรคเป็นผู้แทนสมาชิกของสาขาเข้าร่วมการประชุมใหญ่ของพรรค หากประธานสาขาพรรคไม่สามารถเข้าร่วมประชุมใหญ่ได้ ให้รองประธานสาขาพรรค หรือกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งมาเข้าร่วมการประชุมใหญ่ของพรรคแทนก็ได้

ข้อที่ ๖๑ ให้จัดการประชุมใหญ่สาขาพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อแสดงผลงานในรอบปี

หมวดที่ ๑๒

การประชุม

ส่วนที่ ๑

ข้อที่ ๖๒ คณะกรรมการบริหารพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญของพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ส่วนการประชุมใหญ่วิสามัญอาจมีได้เมื่อคณะกรรมการบริหาร

พรรคเรียกประชุมเมื่อ กรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวน คณะกรรมการบริหารพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นเข้าชื่อร้องขอเป็นหนังสือต่อหัวหน้า พรรคให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญหนังสือร้องขอให้ระงับโดยชัดแจ้งว่า ประสงค์ให้เรียก ประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาเรื่องใดและด้วยเหตุเร่งด่วนอย่างไร

เมื่อมีผู้เข้าชื่อร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามวรรคแรก ให้คณะกรรมการ บริหารพรรคเรียกประชุมภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันได้รับหนังสือร้องขอให้เรียกประชุม

คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้กำหนด วัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระ การประชุมใหญ่แต่สำหรับการประชุมวิสามัญที่กรรมการบริหาร เข้าชื่อกันขอให้ เรียกประชุมระเบียบวาระให้เป็นไปตามมติของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อที่ ๖๓ มติของผู้ที่ขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ต้องเสนอต่อหัวหน้า พรรคพร้อมกับลายมือชื่อของผู้ให้เรียกประชุม

ข้อที่ ๖๔ การประชุมใหญ่วิสามัญหรือวิสามัญประกอบด้วยสมาชิกของพรรค ดังต่อไปนี้

- (๑) กรรมการบริหารพรรค
- (๒) สมาชิกของพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้น
- (๓) สมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีในขณะนั้น
- (๔) ผู้แทนสาขาพรรคตามข้อที่ ๖๐ ในกรณีที่มีสาขาพรรค
- (๕) สมาชิกที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อที่ ๖๕ ในการประชุมใหญ่ ต้องมีสมาชิกตามข้อที่ ๖๔ มาประชุมไม่น้อย กว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะเป็นองค์ประชุม การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่ประชุม ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมชี้ขาด

ข้อที่ ๖๖ ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุม ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทนถ้ารองหัวหน้าพรรคลำดับต้นไม่มาให้รองหัวหน้าพรรคลำดับถัดมาทำหน้าที่แทนถ้ารองหัวหน้าพรรคไม่อยู่ในที่ประชุม ให้คณะกรรมการบริหารพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน และให้เลขาธิการพรรคทำหน้าที่เป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขาธิการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้รองเลขาธิการพรรคหรือกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งแล้วแต่กรณีทำหน้าที่แทน

ข้อที่ ๖๗ กิจการดังต่อไปนี้นี้จะกระทำได้ก็แต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่เท่านั้น

(๑) การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค

(๒) การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค

(๓) การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคหรือกรรมการบริหารพรรค

(๔) รับรองงบการเงินประจำปีของพรรค

(๕) กิจการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติและประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

กำหนดการดำเนินกิจการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ต้องมีมติรับรองจากสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมใหญ่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

ข้อที่ ๖๘ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ทุกราว ให้หัวหน้าพรรคแจ้งกำหนดการประชุมให้สมาชิกพรรคทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าห้าวัน โดยระบุวันเวลา และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๒

การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อที่ ๖๙ ให้มีการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคอย่างน้อยสองเดือนต่อครั้ง และหัวหน้าพรรคเป็นผู้กำหนด วัน เวลา สถานที่ประชุมหรือเรียกประชุม

เป็นพิเศษอีกก็ได้ตามความจำเป็นหรือตามคำขอจากกรรมการบริหารพรรค จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดร่วมกันขอให้เปิดเป็นการประชุมพิเศษ ในการขอให้มีการประชุมพิเศษจะต้องมีวาระหรือประเด็นที่จะประชุมเพื่อขอมติอย่างชัดเจน

ข้อที่ ๗๐ การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรค ที่มีอยู่ขณะนั้นจึงจะเป็นองค์ประชุมให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุมถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ประธานได้ ก็ให้รองหัวหน้าพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุม หากไม่มีรองหัวหน้าพรรคคนใดเข้าประชุมเลย คณะกรรมการบริหารพรรคอาจมีมติให้กรรมการคนใดคนหนึ่งคนใดทำหน้าที่ประธานการประชุมแทน ให้เลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุมแต่ถ้าเลขาธิการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองเลขาธิการพรรคทำหน้าที่แทน หากไม่มีรองเลขาธิการพรรคคนใดเข้าประชุมเลย ให้กรรมการคนใดคนหนึ่งคนใดทำหน้าที่แทนเลขาธิการ

ข้อที่ ๗๑ มติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ให้ถือเสียงเกินกึ่งหนึ่งของที่ประชุม

ส่วนที่ ๓

การประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้อที่ ๗๒ ในสมัยประชุมรัฐสภา หัวหน้าพรรคอาจเรียกประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคได้ตามความจำเป็น และให้หัวหน้าพรรคเป็นประธาน

ที่ประชุมถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ประธานได้ ให้รองหัวหน้าพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมแทน และให้เลขานุการพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขานุการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ก็ได้ให้รองเลขานุการพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อที่ ๗๓ การประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุมและมติที่ประชุมให้ถือเสียงเกินกึ่งหนึ่งของที่ประชุม

ข้อที่ ๗๔ การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ส่วนที่ ๕

การประชุมกรรมการอื่นๆ

ข้อที่ ๗๕ การประชุมคณะกรรมการอื่นๆ ให้ดำเนินการตามความจำเป็นและเหมาะสมการประชุมจะต้องมีกรรมการในคณะนั้นๆ มาร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดในคณะนั้น จึงเป็นองค์ประชุมและมติที่ประชุมให้ถือเสียงเกินกึ่งหนึ่งของที่ประชุม

ส่วนที่ ๖

การประชุมใหญ่สาขาพรรค

ข้อที่ ๗๖ คณะกรรมการสาขาพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งส่วนการประชุมใหญ่วิสามัญอาจมีได้เมื่อคณะกรรมการสาขา

พรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นเข้าชื่อร้องขอเป็นหนังสือต่อประธานสาขาพรรคให้มีการประชุมใหญ่สามัญหนังสือร้องขอให้ระบุให้ชัดเจนว่าประสงค์ให้มีการเรียกประชุมวิสามัญ เพื่อพิจารณาเรื่องใดและด้วยเหตุผลเร่งด่วนอย่างไร

เมื่อมีผู้เข้าชื่อขอให้เรียกประชุมใหญ่สามัญตามวรรคแรกให้คณะกรรมการสาขาพรรคเรียกประชุมภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้เรียกประชุม

คณะกรรมการสาขาพรรคเป็นผู้กำหนด วัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมใหญ่แต่สำหรับการประชุมใหญ่สามัญที่กรรมการสาขาพรรคเข้าชื่อกันขอให้เรียกประชุมระเบียบวาระให้เป็นตามญัตติของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อที่ ๗๗ ญัตติของผู้ที่ขอให้เรียกประชุมวิสามัญ ต้องเสนอต่อประธานสาขาพรรคพร้อมกับลายมือชื่อของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อที่ ๗๘ การประชุมใหญ่สามัญหรือวิสามัญสาขาพรรค ประกอบด้วยสมาชิกของพรรคดังต่อไปนี้

(๑) กรรมการสาขาพรรค

(๒) สมาชิกในเขตท้องที่นั้นที่ได้รับเชิญจากกรรมการสาขาพรรค

การประชุมใหญ่สาขาพรรคต้องมีสมาชิกเข้าประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน จึงจะเป็นองค์ประชุมการลงมติให้ถือเสียงเกินกึ่งหนึ่งของสมาชิกที่มาประชุม ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมชี้ขาด

ข้อที่ ๗๙ ให้ประธานสาขาพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค ถ้าประธานสาขาพรรคไม่มาประชุมให้รองประธานสาขาพรรคทำหน้าที่แทนถ้ารองประธานสาขาพรรคไม่มาหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งคนใด เป็นประธานในที่ประชุม และให้เลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่เป็นเลขานุการในที่ประชุม

ข้อที่ ๘๐ กิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเท่านั้น

(๑) กิจการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองหรือกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือตามประกาศของคณะกรรมการเลือกตั้ง

(๒) เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคหรือกรรมการสาขาพรรค

ข้อที่ ๘๑ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคทุกคราวให้ประธานสาขาพรรคแจ้งกำหนดการประชุมให้สมาชิกพรรคทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าห้าวันโดยให้ระบุวัน เวลา สถานที่ประชุม และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๗

การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อที่ ๘๒ ให้มีการประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคอย่างน้อยสองเดือนต่อครั้ง และประธานสาขาพรรคเป็นผู้กำหนดวันประชุมหรือเรียกประชุมเป็นพิเศษอีกก็ได้ตามความจำเป็นหรือตามคำขอจากคณะกรรมการสาขาพรรคจำนวนเกินกึ่งหนึ่งรวมกันขอให้เปิดประชุมพิเศษในการขอให้มีการประชุมพิเศษจะต้องมีวาระที่ประชุมอย่างชัดเจน

ข้อที่ ๘๓ การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้นจึงจะเป็นองค์ประชุม ให้ประธานสาขาพรรคเป็นประธานในที่ประชุม แต่หากประธานสาขาพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ประธานได้ก็ให้รองประธานสาขาพรรค

ทำหน้าที่แทน และให้เลขานุการสาขาพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขานุการสาขาพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่รองเลขานุการทำหน้าที่แทน หากรองเลขานุการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่เข้าประชุมคัดเลือกกันเองว่าจะให้ผู้ใดทำหน้าที่แทน

มติของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค ให้ถือเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของที่ประชุม

หมวดที่ ๑๓

การบริหารการเงินและทรัพย์สินและการจัดทำบัญชีของพรรคและสาขาพรรค

ข้อที่ ๘๔ พรรคอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) รายได้จากค่าบำรุงของสมาชิก

(๒) รายได้จากการบริจาคโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

(๓) รายได้หรือรายรับจากกิจการอื่น ๆ ที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย

(๔) รายรับจากเงินสนับสนุนที่ได้จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง โดยรัฐให้หัวหน้าพรรคจัดให้มีบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค ซึ่งต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๔.๑) ชื่อ ที่อยู่ จำนวนเงิน และรายการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่คำนวณเป็นเงินได้ของผู้บริจาคทุกราย ในกรณีที่เป็นการบริจาคผ่านทางสมาชิก ให้ระบุชื่อสมาชิกผู้รับการบริจาคด้วย

(๔.๒) วัน เดือน ปี ที่รับบริจาค

(๔.๓) สำเนาหลักฐานการรับบริจาค

ในกรณีการบริจาคเป็นการให้หรือให้ใช้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้ให้คิดมูลค่าโดยคำนวณตามอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนตามปกติในท้องถิ่น หรือค่าของสินค้านั้นก่อนจึงบันทึกลงในบัญชี และในกรณีที่ไม่อาจคิดมูลค่าได้ ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างอื่นนั้นให้ชัดเจนเท่าที่จะกระทำได้

หัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค และสมาชิก ซึ่งได้รับการบริจาคต้องนำส่งเข้าบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคต่อเหรียญกษาปณ์ ภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับการบริจาคและส่งมาให้หัวหน้าพรรคและเหรียญกษาปณ์ พรรคนำไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ โดยระบุชื่อเจ้าของบัญชีในนามของพรรค

ในกรณีที่หัวหน้าพรรคและเหรียญกษาปณ์นำเงินไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ ให้หัวหน้าพรรคแจ้งหมายเลขบัญชีของบัญชีเงินฝากและจำนวนเงินที่เปิดบัญชีทุกบัญชี พร้อมทั้งส่งสำเนาบัญชีเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์รับรองแก่นายทะเบียนพรรคการเมือง ภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับเปิดบัญชี

ข้อที่ ๘๕ รายจ่ายของพรรคมีดังนี้

- (๑) รายจ่ายปกติที่ต้องจ่ายตามงบประมาณประจำปี
- (๒) รายจ่ายพิเศษซึ่งมิได้กำหนดไว้ในงบประมาณประจำปี

ข้อที่ ๘๖ งบประมาณประจำปีของพรรค ประกอบด้วย

- (๑) งบประมาณรายรับ
- (๒) งบประมาณรายจ่ายซึ่งแยกออกเป็นประเภทเงินเดือนและค่าจ้าง

ค่าตอบแทนใช้สอย ค่าสาธารณูปโภค ค่าครุภัณฑ์และอื่นๆ

ข้อที่ ๘๗ ปีงบประมาณและปีการบัญชีของพรรค ให้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม และสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีเดียวกัน

ข้อที่ ๘๘ การรับและการจ่ายเงินของพรรคให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนดไว้แต่จะต้องไม่ขัดต่อข้อบังคับพรรคหรือบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และรายรับซึ่งได้จากเงินสนับสนุนจากรัฐตาม ข้อที่ ๘๕ (๔) จะต้องนำเงินจำนวนดังกล่าวไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งไปใช้จ่ายเพื่อการบริหารพรรคและสาขาพรรคการหาสมาชิกเพิ่มการใช้จ่ายในการเลือกตั้ง การให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป

ข้อที่ ๘๙ ให้คณะกรรมการบริหารพรรครับผิดชอบการบริหารการเงินและบัญชีของพรรคและสาขาพรรคให้ถูกต้องความเป็นจริงโดยให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้สำนักงานใหญ่โดยหัวหน้าพรรคและสาขาพรรคโดยประธานสาขาพรรคจัดทำบัญชีของพรรคและบัญชีสาขาพรรคประกอบด้วย

(๑.๑) บัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับและแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย

(๑.๒) บัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค

(๑.๓) บัญชีแยกประเภท

(๑.๔) บัญชีแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน

(๒) พรรคต้องดำเนินการจัดทำงบการเงินซึ่งรวมถึงงบการเงินสาขาพรรคด้วย ในทุกรอบปฏิทินโดยมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองแล้ว และต้องเสนอให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี เมื่อที่ประชุมใหญ่พรรค

อนุมัติแล้วให้หัวหน้าพรรครับรองความถูกต้องร่วมกับเหรียญพรรคและให้หัวหน้า
ส่งงบการเงินดังกล่าวต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
ที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติพร้อมทั้งสำเนาบัญชีตาม (๑)

(๓) ในส่วนที่พรรคได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐ พรรคจะต้องจัดทำรายงาน
ค่าใช้จ่ายของพรรคในส่วนนี้ทุกรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อ
คณะกรรมการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป

หมวด ๑๔

การลงโทษสมาชิก

ข้อที่ ๕๐ การกล่าวหาสมาชิกของพรรค คนใดว่าการกระทำหรือละเว้น
การกระทำอันควรแก่การลงโทษต้องทำหนังสือถึงหัวหน้าพรรคมีสมาชิกไม่น้อยกว่า
๒๐ คนลงลายมือชื่อ

ข้อที่ ๕๑ เมื่อได้รับหนังสือตามข้อที่ ๕๐ แล้วให้หัวหน้าพรรคมอบอำนาจ
ให้กรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนทำการสอบสวนข้อกล่าวหา
ถ้าสอบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีมูลหัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งยกข้อกล่าวหา
นั้นเสียได้ แต่หากสอบสวนแล้วเห็นว่ามีข้อมูลให้เสนอข้อกล่าวหาพร้อมรายงานการสอบสวน
ต่อหัวหน้าพรรคเพื่อ

(๑) พิจารณาชี้ขาดหรือ

(๒) แต่งตั้งกรรมการหรือสมาชิกไม่เกินกว่าห้าคนเป็นกรรมการพิจารณา
เสนอความเห็นต่อหัวหน้าพรรคก็ได้

ข้อที่ ๕๒ ในการพิจารณาข้อกล่าวหาสมาชิกต้องให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหา
แก้ข้อกล่าวหาตลอดจนแสดงหลักฐานฝ่ายตน ภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่
วันที่ได้รับแจ้งข้อกล่าวหา

ข้อที่ ๕๓ เมื่อการพิจารณาลิ้นสุดลง หัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งการอย่างไร
อย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ระงับเรื่องกล่าวหา
- (๒) ยกข้อกล่าวหา
- (๓) ตำหนิสมาชิกผู้ถูกกล่าวหา
- (๔) ภาคทัณฑ์สมาชิกผู้ถูกกล่าวหา
- (๕) ลบชื่อสมาชิกผู้ถูกกล่าวหาออกจากทะเบียน

คำสั่งตาม (๕) และไม่ใช่กรณีสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้
หัวหน้าพรรคเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรค เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยสั่งการ

หมวดที่ ๑๕

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับและแนวนโยบายของพรรค

ข้อที่ ๕๔ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับและแนวนโยบายของพรรคจะทำได้ก็ด้วย
ความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค และได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่

ข้อที่ ๕๕ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรรคและแนวนโยบายของพรรคต้อง
ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ติเตียนมาจากคณะกรรมการบริหารพรรค หรือจากสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน

(๒) ที่ประชุมใหญ่ออกเสียงลงคะแนนอนุมัติโดยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม

ข้อที่ ๕๖ หากมีปัญหาคงต้องตีความข้อบังคับไม่ว่ากรณีใดๆ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจตีความโดยคะแนนเสียงสองในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด

หมวดที่ ๑๖

การเลิกพรรคและสาขาพรรค

ข้อที่ ๕๗ พรรคแรงงานมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มั่นคงสถาพรสืบไป ฉะนั้นสมาชิกพรรคจะช่วยกันดำรงรักษาพรรคให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นแต่จะถูกยุบเลิกตามกฎหมาย

ข้อที่ ๕๘ การยุบเลิกสาขาพรรค ให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

ในกรณีที่พรรคต้องยุบเลิก ให้ทรัพย์สินของพรรคตกเป็นของสภากาชาดไทย หรือองค์กรอื่นใด ตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

รายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรคแรงงาน

คณะกรรมการบริหารพรรคแรงงานมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๘ คน ดังนี้

๑. นางสาวอภากร ทับพลี	หัวหน้าพรรค
๒. นายกิตติพรรณ ทัดคุ้ม	รองหัวหน้าพรรค
๓. นายบรรชา ประสิทธิ์สันต์	เลขาธิการพรรค
๔. นายประมุข บรรเทาพิษ	รองเลขาธิการพรรค
๕. นางสาวบุญมี สิงหะ	เหรัญญิกพรรค
๖. นายพุมพิงษ์ กองผาพา	โฆษกพรรค
๗. นางสาวสมพิศ แซ่เฮ้ง	กรรมการบริหารพรรค
๘. นางสาวจิติกานต์ กุลสุวรรณ	กรรมการบริหารพรรค
๙. นางสาวนุจรีย์ โทฮาด	กรรมการบริหารพรรค
๑๐. นางปัญจรัตน์ เชิดชู	กรรมการบริหารพรรค
๑๑. นายเกษม เหลืองอ่อน	กรรมการบริหารพรรค
๑๒. นางสาวจรรยาภรณ์ หนูทอง	กรรมการบริหารพรรค
๑๓. นางสาวลำไย นวลมีศรี	กรรมการบริหารพรรค
๑๔. นายบุญจันทร์ พิมพิศาล	กรรมการบริหารพรรค
๑๕. นายไพโรจน์ ชูมา	กรรมการบริหารพรรค
๑๖. นายบุญสม มั่นคง	กรรมการบริหารพรรค
๑๗. นายสุวิทย์ นราดุลย์	กรรมการบริหารพรรค
๑๘. นายบุญญพัฒน์ เกาะกลาง	กรรมการบริหารพรรค

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

นายทะเบียนพรรคการเมือง